

Hulevesitulvariskien arviointi Euran kunnassa 2024

Tekla 10.12.2024 § 154
470/10.03.01.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot tekninen johtaja Ari Jyräkoski, puh. 044 422 4882
käyttöpäällikkö Olli Koivuniemi, puh. 044 4224 971
yhdyskuntatekniikan päällikkö Anne Saarenvalta, puh. 044 422 4955

Kunnan vastuulla on hulevesitulvariskien hallinnan suunnittelu alueellaan eli kunta tekee alustavan arvioinnin hulevesitulvista aiheutuvista tulvariskeistä ja mahdollisesti nimeää merkittävät hulevesitulvariskialueet (laki tulvariskien hallinnasta 620/2010 ja sitä täydentävä asetus 659/2010). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELYt) vastaavat vesistö- ja meritulvariskien hallinnasta ja kiinteistönomistajat oman kiinteistönsä tulviin varautumisesta.

Tulvariskilain (620/2010, 20 §) mukaan tulvariskien alustava arviointi ja merkittävien tulvariskialueiden nimeäminen tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein. Tarkistamisessa noudatetaan soveltuvin osin mitä laissa ja asetuksessa säädetään. Ensimmäisellä ja toisella tulvariskien hallinnan suunnittelukierroksella 2011 ja 2018 tehtyjen alustavien arviointien perusteella ei yksikään kunta nimennyt merkittävää hulevesitulvariskialuetta.

Kolmannella kierroksella kunnat tarkistavat edellisen kierroksen tavoin olemassa olevat alustavat arvioinnit ja tarvittaessa päivittävät ne uuden tiedon perusteella. Kunnan on lain mukaan asetettava ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) saataville digitaalisessa muodossa päätöspöytäkirjaote ja tarpeelliset asiakirjat merkittävistä hulevesitulvariskialueista. Jos kunnalla ei ole rajapintapalvelua käytössä, em. tiedot on toimitettava digitaalisessa muodossa muulla tavoin.

Hulevedellä tarkoitetaan taajaan rakennetulla alueella maan pinnalle tai muille vastaaville pinnoille kertyvää sade- tai sulamisvettä. Ensisijainen toimi hulevesien aiheuttamien haittojen vähentämisessä on vähentää syntyvän huleveden määrää välttämällä vettä läpäisemättömien pintojen käyttöä ja suosimalla luonnonmukaisempia ratkaisuja. Näitä ratkaisuja suositellaan ensisijaisiksi toimenpiteiksi myös hulevesien viivyttämiseen (mm. painanteet, altaat, kosteikot). Hulevesien johtamisessa hyödynnetään verkostoa, johon kuuluvat mm. ojat sekä hulevesi- ja sekaviemärit ja tulvatilanteessa turvalliset tulvareitit esimerkiksi teitä tai puistoja pitkin.

Alustavan arvioinnin tarkoituksena on arvioida alueen hulevesitulvariskejä ja niiden merkittävyyttä. Hulevesitulvariskien alustava arviointi tehdään toteutuneista tulvista sekä ilmaston ja vesiolojen kehittymisestä saatavissa olevien tietojen perusteella ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä (620/2010, 7 §). Alustavan arvioinnin perusteella kunta tekee päätöksen, jossa nimeää merkittävät hulevesitulvariskialueet tai toteaa, ettei sellaisia ole kunnan alueella.

Tulvariskin merkittävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon tulvan todennäköisyys sekä seuraavat tulvasta mahdollisesti aiheutuvat yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset seuraukset:

- 1) vahingollinen seuraus ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle
- 2) välttämättömyyspalvelun, kuten vesihuollon, energihuollon, tietoliikenteen, tieliikenteen tai muun vastaavan toiminnan, pitkäaikainen keskeytyminen
- 3) yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja turvaavan taloudellisen toiminnan pitkäaikainen keskeytyminen
- 4) pitkäkestoinen tai laaja-alainen vahingollinen seuraus ympäristölle
- 5) korjaamaton vahingollinen seuraus kulttuuriperinnölle.

Tulvariskin merkittävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon myös alueelliset ja paikalliset olosuhteet (tulvariskilaki, 8 § ja 19 §).

Jos tarkasteltavalla alueella on esiintynyt hulevesitulva, josta on aiheutunut edellä kuvattuja yleiseltä kannalta katsoen vahingollisia seurauksia, voidaan tällainen alue nimetä merkittäväksi hulevesitulvariskialueeksi, jos vastaavanlaisen hulevesitulvan syntymistä voidaan pitää edelleen mahdollisena. Tapahtuneita hulevesitulvia tarkasteltaessa tulisi ottaa huomioon tulvien jälkeen tapahtuneet maankäytön muutokset ja toteutetut hulevesitulvariskien hallinnan toimenpiteet.

Esiintyneen tulvatiedon tarkastelemisen lisäksi tulisi selvittää, onko alueella mahdollista esiintyä tulevaisuudessa merkittäviä vahingollisia seurauksia aiheuttavia hulevesitulvia. Syke julkaisi vuoden 2018 alussa hulevesitulvariskien alustavaa arviointia tukemaan ns. alustavan hulevesitulvakartan, joka tuotettiin pintavaluntamallilla lähes kaikille Suomen taajama- ja asemakaavoitetulle alueelle. Kartta ei korvaa kunnalta edellytettyä hulevesitulvariskin alustavaa arviointia, mutta sen avulla saadaan alustava käsitys mahdollisista hulevesitulvavaara-alueista.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan kuntien tulee tarkistaa tai tehdä arviointi sekä nimetä mahdolliset merkittävät tulvariskialueet 22.12.2024 mennessä. Ennen arviointia koskevan päätöksen tekemistä ja mahdollisten hulevesitulvariskialueiden nimeämistä, asiaa koskeva ehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan.

Tekniset palvelut on päivittänyt vuonna 2011 laaditun hulevesitulvariskiarvioinnin ja se on esityslistan liitteenä.

Esittelijä	Tekninen johtaja Jyräkoski Ari
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä laaditun hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin Euran kunnassa ja asettaa sen julkisesti nähtäville ajalle 16.12.2024 - 15.1.2025, jona aikana kuntalaisilla ja osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä asiassa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.